

RESOLUCIÓ DE LA SINDICATURA DE GREUGES

QUEIXA RELATIVA AL DRET A L'ACCESSIBILITAT I LA INCLUSIVITAT (TRANSPORT PÚBLIC I RESERVES D'ESTACIONAMENT)

ANTECEDENTS

Descripció dels fets objecte de la queixa

En data 27 de febrer de 2023, el ciutadà va presentar una queixa en aquesta Sindicatura en què exposava el següent:

- El passat 18 de gener de 2023 havia formulat una queixa per l'aplicació "Butxaca" de l'Ajuntament de Barcelona, informant que al carrer d'Aragó, hi havia una reserva genèrica d'estacionament per a persones amb mobilitat reduïda on mancava la senyalització horitzontal des de feia almenys tres mesos.
- Tot i que sí que hi constava la senyalització vertical, considerava que la situació portava a confusió, i per això alguns vehicles no autoritzats hi aparcaven, sobretot furgonetes, ja que al costat hi ha un espai de distribució urbana de mercaderies.
- Considera inacceptable que es trigui tant de temps a senyalitzar dita plaça, i més tenint en compte que quan s'instal·la el senyal vertical, també s'hauria d'instal·lar l'horitzontal.

Actuacions fetes

Admesa a tràmit la queixa, la Sindicatura va iniciar la instrucció de l'expedient. Va estudiar els fets i la legislació aplicable, amb la finalitat de valorar si s'havien aplicat els **principis de bona administració** per a la salvaguarda dels drets fonamentals a la ciutat.

Després d'examinar el contingut de la queixa i la documentació aportada per la persona interessada, es va considerar convenient dirigir-se a l'**Àrea de Mobilitat** per tal de conèixer les intervencions realitzades en relació amb la queixa presentada.

El dia 15 de març de 2023 es va sol·licitar a aquest organisme la informació necessària per a l'estudi de la queixa.

També es va sol·licitar al promotor de la queixa la documentació i les fotografies a les quals feia referència, però mai no les va aportar.

Resposta dels òrgans afectats

El dia 16 de maig de 2023 aquesta Sindicatura va rebre la informació sol·licitada. L'escrit exposa les actuacions que va dur a terme l'Ajuntament.

CONSIDERACIONS

1. Reserves d'estacionament per a persones amb mobilitat reduïda (PMR)

L'article 25 de la Carta de drets i deures de la ciutat de Barcelona estableix el compromís de l'Ajuntament de Barcelona de donar l'atenció i la protecció que necessiten les persones amb diversitat funcional i a promoure la seva autonomia personal i la inclusió laboral.

A aquest efecte, l'Ajuntament de Barcelona disposa d'un Pla d'accessibilitat universal (2018-2026), que té com a objectiu posar les persones al centre i garantir el complet exercici dels seus drets, més enllà de si aquestes persones tenen algun tipus de discapacitat o de diversitat funcional.

Un àmbit molt rellevant per garantir el dret a la mobilitat de les persones amb mobilitat reduïda és garantir adequadament les condicions per a l'estacionament dels vehicles que les transporten, ja sigui com a conductores o no conductores.

De fet, l'article 30 del Reial decret legislatiu 1/2013, de 29 de novembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei general de drets de les persones amb discapacitat i de la seva inclusió social, regula les mesures per facilitar l'estacionament de vehicles. En aquest sentit, obliga els ajuntaments a "**adoptar les mesures adequades per facilitar l'estacionament dels vehicles automòbils que pertanyen a persones amb problemes greus de mobilitat, per raó de la seva discapacitat**".

A causa de les necessitats especials de les persones amb mobilitat reduïda, en l'àmbit estatal hi ha un document tècnic on es regulen les condicions bàsiques d'accessibilitat i no discriminació per a l'accés i la utilització dels espais públics urbanitzats. Es tracta de l'Ordre TMA/851/2021, de 23 de juliol, que posteriorment s'ha complementat amb el Reial decret 193/2023, de 21 de març, pel qual es regulen les condicions bàsiques d'accessibilitat i de no discriminació de les persones amb discapacitat per a l'accés i la utilització dels béns i serveis a disposició del públic.

A l'article 35 (capítol IX) d'aquesta ordre s'especifiquen totes les característiques que han de tenir les places d'aparcament reservades per a persones amb mobilitat reduïda:

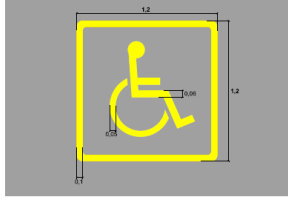
Art. 35.1: **Els principals centres d'activitat de les ciutats han de disposar de places d'aparcament reservades i dissenyades per utilitzar-les persones titulars de la targeta d'estacionament per a persones amb discapacitat.** Com a mínim una de cada quaranta places o fracció, independentment de les places destinades a residència o llocs de treball, serà reservada a aquesta finalitat i s'ajustarà al que estableixen els apartats següents.

En l'àmbit local, l'Ordenança de circulació de vianants i de vehicles regula el règim especial d'estacionament de les persones titulars de la targeta d'aparcament per a persones amb discapacitat d'acord amb el Decret 97/2002, de 5 de març.

Aquest règim especial d'estacionament inclou, entre d'altres, la possibilitat d'estacionar a l'àrea d'estacionament regulat sense limitacions, a les zones de càrrega i descàrrega i a les **zones genèriques d'estacionament reservat**, així com la possibilitat de sol·licitar una llicència per gaudir d'una reserva nominativa.

2. Senyalització de places d'estacionament per a PMR

El Manual de senyalització urbana per a la ciutat de Barcelona 2017 estableix la senyalització específica de les zones d'estacionament per a persones amb mobilitat reduïda.

Senyalització vertical	Senyalització horitzontal
<p>Senyals relatius a l'aparcament</p> <p>Reserves d'aparcament</p> <p>A-32</p> <p>Persones amb mobilitat reduïda</p> <p>A-32 Dimensions: 60 x 20</p> <p>Indica l'emplaçament en el qual s'aparcament de qualsevol vehicle per a persona amb mobilitat reduïda amb la identificació reglamentària d'aquesta autoritat.</p> <p>Es col·loca al principi de la reserva mentre s'utilitza quan el seu final sigui perfectament definit.</p> 	<p>E-78</p> <p>Persones amb mobilitat reduïda</p> <p>Es col·loca en les zones d'aparcament reservades per a persones amb mobilitat reduïda.</p>

L'informe de l'Àrea de Mobilitat indica que el protocol que se segueix per a la senyalització d'aquest tipus de reserves parteix de peticions municipals del Departament de Llicències del Districte en qüestió. El departament, després de concedir la llicència corresponent, sol·licita al Departament d'Espai Urbà – Manteniment de Senyalització l'execució de la senyalització horitzontal i vertical oportuna per a una nova reserva per a persones amb mobilitat reduïda.

Sobre el cas concret de la reserva d'estacionament ubicada al carrer d'Aragó, s'informa que, segons l'inventari INCA de senyalització de l'Ajuntament, la senyalització vertical S-17 (reserva d'estacionament) i el pal es van instal·lar el 2 de novembre de 2021 a través del contracte "Protegim escoles", lot 1. D'altra banda, es té

constància que l'equip VERTI d'urgències de Manteniment de Senyalització va reparar aquesta senyalització vertical el 10 de febrer de 2023.

En canvi, pel que fa a la senyalització horitzontal, si bé sí que consta a l'inventari INCA des de l'1 de juliol de 2022, **per motius desconeguts no es va arribar a executar**, i en el moment de la queixa persistia una senyalització anterior de zona de distribució urbana de mercaderies.

Arran de la present queixa, el Districte de l'Eixample va donar d'alta la llicència de la reserva genèrica i va fer l'encàrrec al Departament d'Espai Urbà de completar la senyalització horitzontal que mancava.

Actualment, la senyalització ja és completa, tal com s'acredita amb les imatges de Google Maps:

D'acord amb la informació de l'expedient, es conclou que el Districte de l'Eixample i l'Àrea de Mobilitat **no es van coordinar adequadament** per executar la senyalització de la reserva genèrica.

Quant a la coordinació interadministrativa, l'article 3.1.k) de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic, imposa a totes les administracions públiques l'obligació de servir amb objectivitat els interessos generals i actuar d'acord amb els principis d'eficàcia, jerarquia, descentralització, desconcentració i coordinació, i han de respectar en la seva actuació i en les seves relacions els principis de cooperació, col·laboració i coordinació interadministrativa.

3. Resposta a la queixa IRIS

L'aplicació "Butxaca" de l'Ajuntament de Barcelona va ser el canal escollit pel promotor de la queixa per expressar la seva reclamació.

Les comunicacions rebudes per aquest canal es regulen pel Decret d'alcaldia S1/D/2017-2348, de 7 de juliol de 2017, d'aprovació de la nova regulació del sistema

informàtic per a la gestió de comunicacions dels ciutadans, d'incidències, reclamacions, queixes, suggeriments, peticions de servei, consultes web i agraïments (IRIS).

Quant a la tramitació de les comunicacions IRIS, el servei competent ha de validar la queixa en un termini màxim de 5 dies. El termini màxim de resposta és de 30 dies des de l'entrada de la comunicació al sistema IRIS. Es podrà ampliar aquest termini 15 dies més, sempre que hi concorrin circumstàncies excepcionals i justificades, però s'haurà de fer una comunicació intermèdia a la persona sol·licitant per explicar-li el retard.

Si bé el promotor de la queixa no ha aportat a aquesta Sindicatura la documentació sol·licitada sobre la queixa IRIS (que manifesta haver presentat el 18 de gener de 2023), de la informació obrant a l'expedient es dedueix que la resposta per part de l'Ajuntament es va produir amb un mes de demora, exactament el 20 de març de 2023). La resposta va ser que es programaria l'actuació de senyalització horitzontal durant el segon trimestre de 2023, cosa que es va complir.

DECISIÓ

D'acord amb el que disposen l'article 143 de la Carta municipal de Barcelona i el reglament que regula la Sindicatura de Greuges de Barcelona, aquesta institució té com a missió valorar si s'ha produït un greuge. Considerats els fets i les normes aplicables, conclou que, en aquest cas, **l'actuació de l'Àrea d'Urbanisme, Transició Ecològica, Serveis Urbans i Habitatge i del Districte de l'Eixample no ha estat ajustada a dret ni eficaç, si bé ja s'han esmenat les deficiències detectades en la senyalització.**

Per tot el que s'ha exposat, aquesta Sindicatura emet la decisió següent:

- **Recordar a l'Àrea d'Urbanisme, Transició Ecològica, Serveis Urbans i Habitatge i al Districte de l'Eixample** que tenen l'obligació de complir els principis d'eficàcia i coordinació de l'article 3 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic.

Aquesta resolució es comunicarà a l'òrgan municipal competent, se'n donarà compte al Plenari del Consell Municipal en l'informe anual reglamentari i s'informarà la persona interessada del seu contingut.